

4. søndag i åpenbaringstiden

Søndag 26. januar

Prekentekest: Luk 18,35-43

Lesetekster: Sal 146,1-10; Rom 16,25-27

Liturgisk farge: Grønn

Dagen

Åpenbaringstiden er kalt julens ettertid, og i det ligger vel at noe av julens lys og glede skal følge oss gjennom denne tiden av kirkeåret. Jesus har kommet, og gjennom ham åpenbares Guds herlighet. Det skjer på ulike måter, og gjennom åpenbaringstidens tekster kan vi vokse i innsikt om hvem Jesus er. På 4. søndag i åpenbaringstiden møter vi Jesus som gjør en blind seende. Vi aner at tekstens budskap ikke bare er at Jesus gir syn tilbake, men at han vil gi oss et blikkfeste som gir livet en ny retning.

Teksten

Beretningen om den blinde ved Jeriko er fellesstoff for alle tre synoptiske evangelier. Matteus forteller om to blinde, og det kan ikke utelukkes at det dreier seg om to ulike hendelser. Den felles oppbygningen av de tre beretningene tyder likevel på at det fortelles om samme begivenhet, og at Markus og Lukas (som her bygger på Markus) av grunner vi ikke kjenner, kun omtaler en av de to som ble helbredet.

I alle beretningene skjer helbredelsen av den(de) blinde på Jesu siste vandring opp til Jerusalem. Jesus har nettopp latt disiplene for tredje gang få vite at denne turen opp til Jerusalem vil ende på en helt annen måte enn når de tidligere har feiret høytider i byen hvor templet ligger. Jeriko ligger 300 meter under havets overflate, og herfra begir en seg på vei opp til Jerusalem, vel 750 m o h.

Den blinde tiggeren ved veikanten har en skjerpet hørsel. Han forstår at folk samler seg og hører sikkert at de samtaler om følget som nærmer seg. På spørsmål får han vite at det er Jesus fra Nasaret som er i ferd med å passere, v 37. Å være fra Nasaret gir ikke nødvendig kjendisstatus (Joh 1,46). Men ryktet om Jesus har løpt foran ham (Matt 9,36.21; 14,1; Mk 5,27), og også en tigger har fått med seg at flere tror at Jesus er Davids sønn, Messias (Jes 11,1ff; Jer 23,5f; Esek 34,23f; Amos 9,11). Derfor setter han i å rope, v 38. Dette er livets store mulighet, og irriterte medborgeres formaning til å holde munn, trigger bare iveren etter å påkalle den fremmedes oppmerksomhet. Jesus hører og stanser, v 40. Strenge påbud om å tie, bringes til taushet. I stedet lyder de

irriterte medvandrere (mannens medborgere?) Jesu påbud om å føre den blinde tiggeren fram for ham. Hverken Jesus eller de som stod rundt, var i tvil om hva mannens ønske var. Men han får selv sette ord på sitt behov, og tiltaler Jesus som Herre (Markus: Rabbuni). I det kan ligge en anerkjennelse av hvem Jesus var. Det står intet om berøring fra Jesu side. Han taler et ord, og så kan den blinde se. Lik andre som Jesus helbreder, får han høre: Din tro har frelst deg (Luk 17,19). «Frelse» betyr å gjøre frisk og hel, men i Jesu munn omfatter det hele menneskets frelse. Tiggerens tillit til hva Jesus kunne gjøre, uttrykker en tro som mottar en større gave enn den han ba om. Troen måles ikke i kunnskap og innsikt, men i tilliten til at Jesus kan gripe inn. Når den seende tiggeren lover Gud, ligger i det en anerkjennelse av at Jesu gjerning er Guds gjerning. Han ser ikke bare med sine to friske øyne, men med troens blikk. Om han fulgte Jesus inn i byen, eller ble med ham videre, får vi ikke vite. Det er heller ikke avgjørende. Livsvandringen hadde begynt på en ny etappe, og han går den sammen med Jesus.

Prekenen

Beretningen om Jesus som helbreder den blinde tiggeren, er enkel og lett å forestille seg. Vi må gjerne invitere tilhørerne til å se for seg folkemengden langs veien utenfor en av Jerikos byporter. Vi kan ane irritasjonen over tiggeren som forstyrrer oppmerksomheten når den rykteomspunne gallileeren kommer til byen.. Det skulle vært interessant å se reaksjonen når Jesus tar seg av mannen i grøfta i stedet for å takke dem som ville skjerme ham mot forstyrrende elementer. Det endte iallfall med at også folkemengden lovpriste Gud for det de fikk være vitner til. Kanskje Jesus fikk noen flere følgere den dagen? Vi vet i alle fall om én. Han gjemmer seg i et morbærtre når Jesus kommer inn i byen.

Også denne prekenen må ha Jesus som blikkfeste. Vi må tale slik at våre tilhørere får hjelp til å både se og lytte. Hva hører vi når den blinde tiggeren kaller Jesus «Davids sønn»? De som hørte ham i Jeriko var (i alle fall de fleste) jøder, og de visste at dette er ett av uttrykkene som i De hellige skrifter brukes om Messias. Messias er Guds salvede, som en gang skal komme. At tilropet kom fra en fattig tigger, gav vel ikke tyngde til ordvalget. Men da Jesus hadde vist hvem han var, er det rimelig å tenke at mange undret seg. For oss som vet hva som senere skjedde i Jerusalem, blir tiggerens tilrop et forvarsel om hva folkemengden vil rope når Jesus rir inn i byen fra Oljeberget (Lk 10,38; jfr Matt 21,9; Mk 11,9f). Det er Guds frelseshistorie som er på vei mot sitt klimaks når Jesus – Davids sønn – er på vei til Jerusalem. Der vil han ikke ikles kongelig skrud, men korsfestes som Guds offerlam (Joh 1,29; Hebr 10,10). Som tiggeren

har også vi lov å rope på Jesus og sette navn på våre byrder og på våre behov. Også i dag kan vi oppleve at han helbreder sykdom. Å be for syke, har Jesus bedt sine disipler å gjøre (Luk 10,9) Når han stanser ved den blinde tiggeren, utfordrer Jesus oss – som kirke og som disipler – til å ha blikket vendt mot dem som Jesus alltid så: de syke, de fattige og de som falt utenfor. Vær gjerne konkret!

«Hva vil du jeg skal gjøre for deg?» spør Jesus. Han vet svaret, men lar tiggeren få sette ord på sitt behov. Skal vi utfordre våre tilhørere til å gjøre det samme? Dvs tenke igjennom hva de ville svare om det var oss Jesus stod ovenfor? Også her kan det være nyttig å være konkret. Jesus kommer også til oss i vår hverdag, ikke som en forbi passerende, men fordi han ønsker å vandre sammen med oss. Vi får komme til ham med alt vi har på hjertet (Fil 4,6; Matt 6,25ff; 1 Pet 5,7). Vi har ingen fullmakt til å love helbredelser, men å salve og be for syke, har vi Bibelens oppfordring til å gjøre (Jak 5,13-16). Hver gang én blir helbredet, er det et forvarsel om hva som venter når Gud en gang gjør alle ting nye (Åpb 21,5).

Til sist må også prekenen gi rom for det som alltid er Jesu – og kirkens – hovedsak: å gjøre mennesker til disipler. Den seende tiggeren gav seg i følge med Jesus. Det lar oss ane at han forstod at Jesus har mer å gi enn friske øyne. Om han ble med opp til Jerusalem, vet vi ikke. Om så var, ville tiggeren vært vitne til at Jesus ble dømt til døden og korsfestet. Det samme kan vi få se – med troens blikk. Da ser vi ham som gav sitt liv for at vi skal få leve.

Salmeforslag

- 101 Kristus er verdens lys
- 99 Jesus från Nasaret går här fram
- 434 Det er navnet ditt jeg roper
- 102 Vi skal se deg, Herre Jesus
- 611 Du ber oss til ditt nattverdbord
- 608 Når vi deler det brød som du oss gir
- 307 Min sjel, min sjel, lov Herren
- 344 O Jesus, åpne du mitt øye

Svein Granerud,
Seniorrådgiver, Normisjon

